

D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Hudba baroka a klasicismu		
Typ předmětu		doporučený ročník / semestr	
Rozsah studijního předmětu	hod. za týden	kreditů	
Jiný způsob vyjádření rozsahu			
Způsob zakončení	Znalostní test, ústní zkouška	Forma výuky	přednášky
Další požadavky na studenta			
Vyučující	Petr Matuszek		
Stručná anotace předmětu	Přednášky podávající ucelený pohled na evropské dějiny hudby období baroka a klasicismu z hlediska vývoje hudebního myšlení a hudebních stylů, kompozičních technik a hudebních druhů a forem. Součástí kurzu je i podrobnější exkurz do určitých stěžejních problematik (Monteverdi, spor o italskou a francouzskou operu na počátku 18. století ve Francii, Gluckova operní reforma apod.).		
Informace ke kombinované nebo distanční formě			
Rozsah konzultací (soustředění)		hodin za týden	
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly			
Studijní literatura a studijní pomůcky			
Literatura všeobecných hudebních dějin (výběr)			
Abraham, Gerald. <i>Stručné dějiny hudby</i> . Bratislava: Hudobné centrum, Music Centre Slovakia, 2003 [<i>The Concise Oxford History of Music</i> . Oxford: University Press, 1979]			
Michels, Ulrich. <i>Encyklopedický atlas hudby</i> . Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2000 [<i>DTV-Atlas zur Musik: Tafeln und Texte. Bd. I, Systematisches Teil; Historischer Teil: Von den Anfängen bis zur Renaissance</i> . 14. Aufl. München: Deutscher Taschenbuch Verlag, 1992]			
<i>Musikgeschichte in Bildern</i> . Leipzig: 1972nn.			
<i>Neues Handbuch der Musikwissenschaft</i> . Laaber: 1980nn.			
Smolka, Jaroslav (ed.). <i>Dějiny hudby</i> . Brno: TOGGA agency, 2001			
<i>The New Oxford History of Music</i> . London: 1986nn.			
Literatura k dané problematice (výběr)			
Bach, Carl Philipp Emanuel (ed.). <i>Úvaha o správném způsobu hry na klavír</i> . Brno: Paido - edice pedagogické literatury, 2002			
Beethoven, Ludwig van. <i>Listy o umění, lásce a přátelství</i> . Praha: Panton, 1971			
Bohadlo, Stanislav. <i>Materiály ke studiu dějin hudby, estetiky a sociologie. III: Období baroka (Variant.)</i> . Hradec Králové: Pedagogická fakulta, 1988			
Bukofzer, Manfred. <i>Hudba v období baroka. Od Monteverdiho po Bacha</i> . Bratislava: OPUS, 1986 [Bukofzer, Manfred F. <i>Music in the baroque era: from Monteverdi to Bach</i> . London: J.M. Dent & Sons, 1948. - New York 1949]			
Burney, Charles. <i>Hudební cestopis 18. věku</i> . Praha: Státní hudební vydavatelství, 1966			
Carter, Tim. <i>Music in Late Renaissance and Early Baroque Italy</i> . London: Amadeus Press, 1992			
Carter, T. - J. Butt, J. <i>The Cambridge History of Seventeenth-century Music</i> . Cambridge: 2005			
Čelhofer, Martin. <i>Zrod barokovej hudby</i> . Brno: Bakalárska diplomová práca, Ústav hudební vědy, FF MU, 2003			
Černý – Kouba – Lébl. <i>Hudba v českých dějinách od středověku do nové doby</i> . Praha: Supraphon, 1983, 1989			
Dahlhaus, Carl. <i>Ludwig van Beethoven und seine Zeit</i> . 3. Laaber: Laaber-Verlag, 1993			
Dahlhaus, Carl (ed.). <i>Die Musik des 18. Jahrhunderts</i> . 2. Aufl. Laaber: Laaber-Verlag, 1994			
Dittersdorf, Karl Ditters von. <i>Vzpomínky hudebníka XVIII. století</i> . Praha: 1959			
Dočekal, Matěj. <i>K problematice ladění v evropské hudbě 17. a 18. století. Friedrich Wilhelm Marpurt a jeho stanoviska</i> . Praha: Diplomová práce, Ústav hudební vědy, FF UK, 2000			
Dvořáková, Jana. <i>Život a dílo J. N. Vításky (1770 – 1839) se zvláštním přihlédnutím k jeho církevní tvorbě</i> . Disertační práce. Brno: Ústav hudební vědy Filosofické fakulty Masarykovy university, 1996. [Poznámka: při studiu je povinná kapitola 5. 2 <i>Problematika hudebních stylů v době Vításkově</i> , s. 89 – 100. Doporučuje se ovšem alespoň zběžné prostudování celé této disertační práce. Jana Dvořáková je dříve jméno PhDr. Jany Perutkové, Ph.D.]			
Dykast, Roman. <i>Hudba věku melancholie</i> . Praha: TOGGA, 2005			
Held, Jan Theobald. <i>Dopisy bratrovi a jiným</i> . Praha: Topičova edice, 1939. Vybral a přeložil Jindřich Květ			
Hnilička, Alois. <i>Beethovenův přítel – Jan Em. Doležálek</i> . K životopisu zaslužilého hudebního vědce, literáta, vlastence a buditele. Praha: In: Zvon, roč. XXXXIII, 1910, s. 666			
Jakubcová, Alena a kol. <i>Starší divadlo v českých zemích do konce 18. století</i> . Praha: Academia, 2007			
Janáčková, Irena. <i>Jakub Jan Ryba o svém hudebním životě</i> . Překlad Rybovy autobiografie z roku 1801 „ <i>Mein musikalischer Lebenslauf</i> “. Praha: 1946			
Jírovec, Vojtěch Matyáš. <i>Vlastní životopis</i> . Praha: Topičova edice, 1940			
Fellerer, Karl Gustav. <i>Geschichte der katholischen Kirchenmusik</i> . Von Tridentium bis zur Gegenwart. Kassel: Bärenreiter, 1972, 1976			
Hauer, Josef Matthias. <i>Deutung des Melos. Eine Frage an die Künstler und Denken unserer Zeit</i> . Leipzig – Wien – Zürich: E. P. Tal			

- & Co. Verlag, 1923, kap. *Gotik und Barock in der Musik*, s. 30 – 36.
- Helfert, Vladimír.** *Hudební barok na českých zámcích: Jaroměřice za hraběte Jana Adama z Questenberku*. Praha: Nákladem České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění, 1916
- Helfert, Vladimír.** *Jiří Antonín Benda. Příspěvek k problému české hudební emigrace*, 2 díly, Brno: 1929, 1934
- Helfert, Vladimír.** *O české hudbě*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1957
- Heartz, Daniel.** *Music in European Capitals. The Galant Style 1720 – 1780*. New York - London: Barnes & Noble, 2003
- Hlaváčková – Kratochvílová, Ludmila.** *Jan Theobald Held, 1770 – 1851. Život a působení pražského lékaře, rektora University Karlovy*. Praha: Universita Karlova, 1972
- Kalista, Zdeněk.** *České baroko: studie, texty, poznámky*. Praha: Evropský literární klub, 1941
- Kamper, Otakar.** *Hudební Praha v XVIII. věku*. Praha: Melantrich, 1936
- Kouba, Jan.** *ABC hudebních slohů. Od raného středověku k W. A. Mozartovi*. Praha: Editio Supraphon, 1988
- Leopold, Silke.** *Die Oper im 17. Jahrhundert*. Laaber: Laaber-Verlag, 2004
- Ludvová, Jitka.** *Česká hudební teorie 1750-1850*. Praha: Academia, 1985
- Marcello, Benedetto.** *Divadlo podle módy*. Praha: Editio Supraphon, 1970
- Mikeš, Vladimír.** *Divadlo francouzského baroka*. Praha: Akademie múzických umění, 2001
- Monteverdi, Claudio** (Domenico de Paoli, ed.). *Lettere, dediche e prefazioni*. Roma: Edizioni de Santis, 1973
- Monteverdi, Claudio** (Stevens, Denis, ed.). *The Letters of Claudio Monteverdi*. Cambridge: Cambridge University Press, 1980
- Mozart, Leopold.** *Důkladná škola hry na housle*. Praha: Ivan Černý, Temperamet 430, 2000
- Muffat, Gottlieb.** *První poznámky o hraní francouzských baletů podle metody zesnulého pana de Lully*. Brno: Janáčkova akademie múzických umění, 1992
- Němeček, Jan.** *Školní deníky Jakuba Jana Ryby*. Praha: SPN, 1957
- Němeček, Jan.** *Nástin české hudby XVIII. století*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1955
- Němeček, Jan.** *Jan Jakub Ryba*. Praha: SHV, 1963
- Pečman, Rudolf** (ed.). *Sloh a hudba, 1600-1900 :problémy, otázky, odpovědi*. Brno: Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, 1991
- Pečman, Rudolf.** *Händel a Bach. O dnešním pojetí jejich díla*. Brno: Masarykova univerzita Brno, 1993
- Perutková, Jana - Spáčilová, Jana.** *Italská opera na Moravě v 1. polovině 18. století - fenomén stále aktuální*. In: *Opus musicum: hudební revue*. Brno: Nadace Opus musicum, XXXVII, 5, 2005, s. 50 - 53.
- Perutková, Jana.** *Výsledky projektu „Italská opera na Moravě v 1. polovině 18. století“ se zvláštním zřetelem k nově identifikované sbírce partitur hraběte J. A. Questenberga (1678-1752)*. In *Miscellanea z výročních konferencí České společnosti pro hudební vědu*. Praha: Agora, 2008
- Polka, Pavel.** *Triumf času a pravdy*. Praha: Česká Händelova společnost, 1991
- Poštolka, Milan.** *Mladý Joseph Haydn*. Praha: Panton, 1988
- Ottenberg, Hans-Günter.** *Der Critische Musicus an der Spree. Berliner Musikschritftum von 1748 bis 1799. Eine Dokumentation*. Leipzig: 1984
- Quantz, Johann Joachim** (ed.). *Pokus o návod jak hrát na příčnou flétnu*. Praha: Editio Supraphon, 1990 [*Versuch einer Anweisung, die Flöte traversiere zu spielen*. Gemeinschaftliche Ausg. München : Deutscher Taschenbuch Verlag, 1992]
- Racek, Jan.** *Česká hudba od nejstarších dob do počátku 19. století*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958
- Rosen, Charles.** *The Classical Style: Haydn, Mozart, Beethoven*. London: Faber and Faber, 1971
- Rosen, Charles** (ed.). *Sonata forms*. New York: W. W. Norton, rev. ed., 1988
- Sehnal, Jiří.** *Pavel Vejvanovský a biskupská kapela v Kroměříži*. Kroměříž: Muzeum Kroměřížska, 1993
- Sehnal, Jiří - Vyslouzil, Jiří.** *Dějiny hudby na Moravě*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně. Vlastivěda Moravská. Země a lid. Svazek 12, 2001
- Sherman, Bernard D.** *Inside Early Music – Conversations with Performers*. New York – Oxford: Oxford University Press, 1997 (*Introduction: An Atmosphere of Contraversy*, s. 3 – 22, III. *The Baroque*, s. 171 – 295, IV. *Classical and Romantic*, s. 195 – 364 + podkapitola 20. *Reinventing Wheels: Joshna Rifkin on Interpretation and Rhetoric*, s. 378 – 388)
- Schneider, H. – Wiesend, R.** *Die Oper im 18. Jahrhundert*. In: *Handbuch der musikalischen Gattungen*. Laaber: Laaber-Verlag, 2001
- Schrade, Leo.** *Monteverdi. Creator of Modern Music*, Londýn: Victor Gollancz, 1979
- Slovenská hudba.** *Revue pre hudobnú kultúru. Ročník XX, č. 3-4. Antológia - renesancia a barok*. Bratislava: 1994
- Spáčilová, Jana.** *Houslová hra v 17. a 18. století aneb Pokus o návod jak hrát na barokní housle*. Český Krumlov, 1999
- Spáčilová, Jana.** *Divadlo vyšlé z módy. Historie a současnost kulísového divadla v Evropě*. In: *Opus musicum*, XXXIV, 5. Brno: 2002, s. 72-78
- Spáčilová, Jana.** *Händel v barokní Praze. Dosud neznámé doklady provozování Händelovy hudby v chrámu pražských křížovníků s červenou hvězdou v první polovině 18. století*. In: *Musicologica Brunensia. Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003-2005, H 38-40, s. 237-244
- Spáčilová, Jana.** *Vztah hudby a slova v chrámové hudbě vídeňského baroka na příkladu kompozice Credo Antonia Caldary*. In: *Slovo a hudba ako štruktúrálno-architektonický celok hudobného myslenia 17. - 18. storočia*. Zborník príspevkov z muzikologickej konferencie, Prešov (SK), 23. - 25. 11. 2005. Prešov: Súzvuk, 2006, s. 57 – 73
- Štědroň Miloš.** *Claudio Monteverdi, génius opery*. Praha: 1985
- Tarantová, Marie.** *Český zpěv v životě a díle J. N. A. Vitáska*. In: *Zprávy z Bertramky*, č.23, Praha: 1960, s.1–7
- Tarantová, Marie.** *Životopis Jana Nep. Aug. Vitáska z pozůstalosti doktora J. Th. Helda*. In: *Zprávy z Bertramky*, č. 28, Praha: 1961, s. 3 - 10
- Tomášek, Václav Jan.** *Vlastní životopis*. Praha: Topičova edice, 1941, přeložil a uspořádal Zdeněk Němec
- Vogel, Emil.** *Claudio Monteverdi*. In: *Vierteljahrschrift für Musikwissenschaft* 2, 1887, s. 315 – 450 [samostatně Lipsko: 1887]
- Zavarský, Ernest.** *Johann Sebastian Bach*. Praha: Editio Supraphon, 1979
- Zuckerová, Olga.** *Jan Hugo Voříšek. Thematic catalogue*. Praha: Editio Bärenreiter, H 7777, 2003

